

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetje ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/6 strani K 10— za 1/10 strani K 5— za 1/20 strani K 2-50 za 1/40 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 14. marca 1915.

XVI. letnik.

JOŽEF FLECK,

prošt, nadžupnik in mestni župnik ptujski, jubilejni mašnik, knezo-škofjski konzistorijalni svetovalec, vitez „Železne krone“ tretjega razreda, dekan in ud mestnega šolskega sveta v Ptuj.

Nemila, neizprosna smrt nam je vzela našega velespoštovanega, obče priljubljenega, milostljivega gospoda prošta ptujskega, Jožefa Flecka. Pred kratkimi dnevi je še opravljal svoja duhovniška opravila natančno in vestno kot bi bil še v takozvanih najboljših letih, in danes že počiva njegovo telo tam pred mestom med svojimi župljani (farmami), katere je on v zadnjih osemnajstih letih spremljal k večnemu počitku. Med delom v vinogradu Gospodovem se ga je angelj smrti dotaknil s svojimi peruti ter spremljal njegovo dušo gor v sveta nebesa, da prejme v Veličanstvu božjem plačilo, ki je pravičnim obljubljeno. Še pred kratkimi dnevi je delil osebno in sam vse ptujski vojaški posadke, ki šteje približno poltrideset tisoč mož, angeljski kruh, in takrat pač ni mislil, da bo on preje stopil pred Večnega sodnika kot katerisibodi izmed teh obhajancev, ki imajo v kratkem v luti, smrtonosni boj odriniti. Misli si je najbrž, da je marsikateremu dal popotnico na pot v večno življenje, da ga naj krepča in podpira v dosego srečnega cilja... ne sluteč, da je sam že došel pred njo, le mali korak še, — do nje.

Rajni prošt Fleck pa ni bil samo vzgledni duhovnik, bil je tudi vzorni državljani. Bodisi med kmeti, bodisi med tžani ali mestjani, povsodi si je želel, vedel in tudi znal srca domačinov pridobiti in njih ljubezen kakor spoštovanje trajno obdržati. Slovenci kakor Nemci, katoličani kakor drugoverci, vsi brez razločka so ga čislali in častili, kajti tudi on ni delal razločka med njimi, temuč v vsakem človeku le videl svojega sodržavljanca, — svojega bližnjega.

Vesten kot duhovnik bil je tudi vesten državljani. Vpošteval je vedno, da je sloga in sporazum temelj edinosti, bodisi v družini, v občini ali v državi. Kjer tega ni, tam nastane nemir, zavlada prepir, pride boj in preti — razpad. Na čiličem mestu, katero je zavzemal v svojih zadnjih osemnajstih letih tukaj, v Ptuj, se je vedno in povsod ravnal po načelu, ki bi naj služilo vsakemu v vzgled, na katerega gleda toliko oči in poslušala toliko ušes!

Prošt Fleck je dobro vedel, da dober vzgled vleče medtem ko beseda večinoma samo miče. Posebno je imel si vedno pred očmi, da premore na višjem mestu lep vzgled več kakor vse še tako ostre pridige in dobronamenjeni nauki, vsi paragrafi civilnega in kazenskega zakonika. Njegovo mirno življenje v tihosti proštrji v sredi med svojimi someščani bilo je lepši in vspešnejši nauk, kakor še tako gronovite pridige v cerkvi ali navduševalni govori v kaki z občinstvom natlačeni dvorani. Njegova slovnost s svojimi someščani ostala bode Ptujčanom nepozabna, in ne samo ugledni uradniki, obrtniki in hišni posestniki, temuč tudi najzadnji rokodelci in dninar se bode še po dolgih letih dobro spominjal rajnega prošta Flecka ter mlajšemu zarodu rekel: Ja, to je bil mož po volji božji, vreden svetih nebes. R. i. p.

Življenjepisni podatki o rajnem proštu J. Fleck-u.

V poudeljek ob 10. uri predpoldne se je vršil v Ptuj pogreb mil. g. prošta Jožefa Flecka. Ž njim je izginila v grob častitljiva in velečislana oseba lavantinske duhovščine. Rajni je bil rojen dne 29. marca 1829 v Sevnici ob Savi. V duhovnika je bil posvečen dne 23. julija 1857. Služboval je kot kaplan v Spodnjem Dravogradu, Slov. Gradcu, pri predmestni župniji Matere Milosti v Mariboru, kot stolni mestni kaplan v Mariboru in nato kot stolni vikar. Leta 1881 je dobil župnijo Lembah pri Mariboru, leta 1886 je postal dekan v Jarenini, leta 1897 je postal prošt in dekan v Ptuj. Knezoškofjski duhovni svetnik je postal leta 1886, konzistorijalni svetnik pa leta 1889. Povsod, kjer je služboval, je bil radi svoje ljudomilosti zelo priljubljen. Bil je častni občan raznih spodnještajerskih občin. Cesar ga je že pred leti povzdignil v viteza III. reda železne krone.

Kako priljubljen in spoštovan da je bil rajni prošt ptujski, pokazal je njegov pogreb. V mestni farni cerkvi poslovi se je v imenu rajnega od svojih župljanov in duhovnih sobratov č. g. F. Moravec, stolni in mestni župnik in dekan mariborski. Zadušnice v cerkvi so trajale dve uri. Kljub skrajno slabemu vremenu udeležilo se je pogreba obilo občinstva. Izmed udeležencev morajo se posebno omeniti sledeči p. n. gospodi: Predstojnik ces. kr. okrajnega glavarstva dr. Evgen vitez Netoliczka s svojimi uradniki, kot namestnik oboklega mestnega župana podžupan Johan Steudte s vsemi občinskimi svetovalci, stotnik Rosenberger kot poveljnik ces. in kr. vojaške posadke z večimi častniki, deželno-sodni svetnik dr. Artur Doleschell s svojimi uradniki, predstojnik mestnega urada Leopold Girtler kot zastopnik uradništva mestnega magistrata; zastopani so bili vsi uradi in oblasti ptujске. V sprevodu bilo je opaziti vso šolsko mladež iz mesta in okolice. Gospod gimnazijski ravnatelj dr. Schöbinger se je s vsemi gg. profesorji in dijaki udeležil pogreba. Nadalje g. župan z Brega pri Ptuj, Maks Strasschill z nekaterimi občinskimi odborniki; ptujsko veteransko društvo in zastopniki vseh drugih društev. Videti je bilo mnogo meščanov kakor tudi obilico ljudstva iz okolice, — dolg, slovesen sprevod se je pomikal skozi mestne ulice, kjer so bile prižgane plinove svetilke s črnim papčolanom ovite. Raz mestne hiše je v znak občne žalosti plapolala črna zastava.

Naj v miru počiva, časten nam ostane nja spomin!

Karakteristične poteze iz življenja rajnega prošta ptujskega.

I.

Snidel sem se te dni z nekim stari m znanec. V najinem pogovoru prišla sva tudi na rajnega prošta. Kmalu sva bila edina, da je rajni bil mož poštenjak, vzorni duhovnik in dober oče svojim župljanom.

Znanec mi nato pove naslednjo mično dogodbo: „Imel sem pred nekaj leti svojo hčer v kuhinji proštvu, da bi se ondaj v kuhanju in drugih „kuhinj-

skih vedah“ izučila. Nekoč me pride gospod prošt obiskat. Vpraša me: „No, gospod J. J. kako pa še kaj? Kako se imate?“ Odgovorim mu: „Hvala, milostljivi gospod prošt, še že gre nekako. Zdrav sem z družino vred, hvala bogu, in drugače še tudi velja. Kakor Vam je znano, imam svojo pokojnino (penzijo) in zraven te še tudi sedaj v svojih starih letih nekoliko zaslužim. Samo nekaj mi mil. g. prošt ne vzamite za zlo! Prosim Vas. V cerkev namreč ne grem več kakor poprej. In to ste morebiti osebno opazili, ali — mogoče — praviti slišali.“

G. prošt se je na te besede nasmehnil ter djal: „Kako je pa to prišlo, moj dragi?“ Moj odgovor: „Bilo je tako. Ko sem bil pred nekaj tedni v mestni farni cerkvi in molil pred oltarjem Brezmadežne, obšel me je hipoma hud mraz. Posebno zaskalelo me je v glavi, katero imam že precej plešasto. Morebiti sem bil nekoliko pōten. Kratko rečeno: trpel sem takrat velike bolečine, ki se še do danes ponavljajo. Tako stoji stvar.“

Zopet se je nasmehnil g. prošt in odgovoril: „Mnogo, zelo mnogo poznaj ljudi, ki prihajajo v cerkev prepogostoma, sklepajo tamkaj roke kviku kakor na to učeni psički, drugače pa živijo in se obnašajo, da tega Vam nočem opisovati. Mnogo, mnogo poznaj takih bogohincev in hinavcev. Hvala Vam za Vašo odkritosrčnost in bodite uverjeni, da ste meni ljubši Vi, kakor kateribodi onih, katere sem brez imena omenil. Vera in bogočastje je na domu kristjana — bi rekel — še bolj potrebna kakor v cerkvi. Ostanite mi zdravi! Z bogom!“

Zlata vredne besede, ki jih je slišal od rajnega mil. g. prošta mož, ko-je ga naslov se izve v uredništvu „Stajerca“, ako kdo zahteva.

II.

Bilo je pri koncu osemdesetih let v minulem stoletju, ko sem prišel nekega dne, kakor večkrat, po opravkih v Maribor. Kot nekaj nadavek k neodložljivim opravkom pa se sliši tudi, da gre človek po izvršeni dolžnosti malo v krčmo, — posebno v mestu. Tudi jaz sem takrat in vsakokrat tako storil. Bilo je v gostilni „pri grozdu“ („zur Traube“). Prideta tje tudi eden duhovnik — tačasni jareninski dekan Fleck — in nek kmet ter se vsedeta k sosednji mizi.

Sedaj sem imel priliko slišati ta-le razgovor: „Pa mi bodete, častivredni, res pomagali iz moje zadrege, kakor ste mi obljubili? Veliko uslugo bi storili s tem meni in moji družini! Vedno bi bil Vam hvaležen.“ Tako kmet. Dobil je nato sledeče za odgovor: „Mislim, da me poznate in veste, da nisem samo duhovnik temuč tudi mož-beseda. Kar obljubim, to tudi storim. Znano mi je, da ste sedaj brez lastne krivde v budih škripelch, iz katerih Vas hočem rešiti; sla bodeva toraj hitro, ko se malo od slabe vožnje oddahneva, na kraj, kjer bodete dobili na mojo besedo gotovo pomoč in sicer kolikor je potrebujete. Tako, zdaj pa bodite potolaženi in mirni kakor je mirna moja vest, ki mi pravi: Dopričal si, da imaš ljubezen do bližnjega.“